

Drahá Marie, vážení smuteční hosté,
vaše přítomnost tady, kam jste přišli vyprovodit na poslední cestě básníka Pavla Vrbu, je sama o sobě potvrzením nesmazatelné stopy, kterou po sobě zanechal a z které budou v jeho bezpočetných písních těžit i příští generace zpěváků a posluchačů.

Ještě jako středoškolák se v polovině padesátých let jako amatérský kytarista a klarinetista aktivně podílel na znovu se probouzející scéně českého tradičního jazzu a začátkem příští dekády se nakrátko ocitnul ve víru kolem legendární big beatové skupiny Sputnici. Jak sám řekl „slavné kapely tehdy už za zenitem, nad kterou se nenápadně snášel soumrak Bohů, ale zároveň stejně nenápadně přecházející ve svítání...“. V Redutě, kde tehdy Sputnici účinkovali, se setkal a uzavřel celoživotní přátelství s Edou Krečmarem a z jeho popudu pro ně napsal jeden ze svých prvních zpěvních textů *Hory štěstí* na staříčkový irský tradiční *Mountains of Mourne*.

V tandemu s Edou také poté společně debutovali v Rokoku na profesionální scéně autorským trojrecitálem *Listy důvěrné* pro budoucí Golden Kids, ve kterém Pavel zažehl pro Martu onu památnou *Lampu plnou petroleje*.

Psal se rok 1967 a Pavel už postupně – jak napsal Honza Rejžek minulý týden v nekrologu v Lidových novinách – začal povyšovat opovrhované řemeslo „vyplňovačů křížovek“ na umění. U kořenů jeho poetiky stáli Villone, Apollinaire, Ginsberg a samozřejmě také Gellner, Holan a Seifert a spolu s nimi romanopisci Dostojevský, Kafka, Scott Fitzgerald a Pavlem milovaný Hemy. V opalizující barevnosti jeho metafor se ovšem odrážely také van Goghovy Slunečnice, žlutí vrabci Paula Klee, Koně a Tanečnice Františka Tichého i abstraktní vize Jacksona Polloka. Byl fascinován novotvarem a jako vzácný pavouk spřádal stále nová křídlení a ozlacoval obyčejné hlásky, slabiky a slova do pavučinového mikrosvěta magických spojení, která jako tajemný šém vkládal do úst svým interpretům podobně jako opakovaně pokládá na náhrobek rabiho Jehudy ben Bezalela do papírových kuliček spletené prosby, aby byl básníkem i v době, kdy už jím dávno byl. Svě příběhy rýžoval ze stínů kapradin i zrněk písku stejně jako dokázat utkat šaty z šátků, svítících zprůsvitnělou látkou. Vyznačovaly se rozvětvenými košatými souvětími, ale také přímočarými údernými slogany, které vešly jako jasné zprávy do obecného povědomí a hovorového jazyka.

Sluší se však připomenout v této chvíli loučení poděkovat také Marii, Pavlově dlouholeté životní družce, chápavé a vpravdě Bystré partnerce, která pro něho vykouzila skutečný domov, kam se pokaždé rád vracel ze svých poutí a nacházel v něm klidné zázemí pro svoji práci. Byl jsem shodou okolností u toho, když mezi nimi po jedné premiéře v Rokoku přeskočila první jiskra a o sedm let později jsme společně s jeho další kolegyní a letitou přítelkyní Jiřinkou Fikejzovou stvrдили jako svědci i jejich sňatek.

Milý Pavle, díky že jsme tě mohli za přítele mít. My jedeme dál...